

DIFTONGS OCCITANS :

Dins los diftongs occitans, l'òm pronóncia totjorn las doas vocalas.

- (a i) de paire, maire, fraire, panieiraire... ('p a i r e), ('m a i r e), ('f r a i r e), (p a n i e i 'r a i r e)
(a u) de pauc, rauc, trauc, paure, aurivelaire... (p a u k), (r a u k), (t r a u k), ('p a u r e), (a u r i v e 'l a i r e)
(e i) tampat de rei, lei, reial, leial, reialme... (r e i), (l e i), (r e i 'a l), (l e i 'a l), (r e i 'a l m e)
(ɛ i) dobèrt de èime, dèime... ('ɛ i m e), ('d ɛ i m e)
(e u) tampat de meu, teu, seu, beurrà, deurrà... (m e u), (t e u), (s e u), (b e u 'r a), (d e u 'r a)
(ɛ u) dobèrt de nèu, lèu, benlèu, puslèu, soslèu... (n ɛ u), (l ɛ u), (b e 'l ɛ u), (p u 'l ɛ u), (s u l 'l ɛ u)
(i u) de riu, viu, far viu-viu, far piu-piu... (r i u), (b i u), (f a b i u 'b i u), (f a p i u 'p i u)
(u i) de bois, boisson, moisset, verd boisset... (b u i s), (b u i 's u), (m u i 's e t), (v e r b u i 's e t)
(ɔ i) de Elòl, eròl... (e 'l ɔ i), (e 'r ɔ i)
(y ɛ) de uèlh, nuèch, luènh... (y ɛ l), (n y ɛ t), (l y n)
(y ɔ) de fuòc, uòu, buòu... (f y ɔ k), (y ɔ u), (b y ɔ u)
(i ɔ) de totes los imperfaches e dels substantius en iá : veniá, ploiá, malautiá...
(v e 'n i ɔ), (p l u 'v i ɔ), (m a l a u 't i ɔ)

3./ QUALQUES PARTICULARITATS DE PRONONCIACION OCCITANA :

- b** se pronóncia sovent p : terrible, capable, probable (t e 'r r i p l e), (k a 'p a b l e), (p r u 'b a p l e)
g se pronóncia (z) dins fòrça airals : gèl, gemir, genèst... (z ɛ l), (z e 'm i :), (z e 'n ɛ s t)
(t z) en Albigés per exemple : gèl, gemir, genèst... (t z ɛ l), (t z e 'm i :), (t z e 'n ɛ s t)
(d z) en Roergue per ex. : gèl, gemir, genèst... (d z ɛ l) (d z e 'm i :), (d z e 'n ɛ s t)
(t) en Auvèrnha per ex. : gèl, gemir, genèst... (t ɛ l), (t e 'm i :), (t e 'n ɛ s t)
Las quatre prononciacions son bonas.
j se pronóncia pas totjorn : Laguiòla, fogassa, pigassa, aiga... (l a 'i ɔ l ɔ), ('f u a s ɔ), ('p i a s ɔ), ('a i ɔ)
se pronóncia (j) dins fòrça airals : jamai, jaune, Julian... (z a 'm a i), ('z a u n e), ('z y l i a n)
(t z) en Albigés per ex. : jamai, jaune, Julian... (t z a 'm a i), ('t z a u n e), (t z y 'l i a n)
(d z) en Roergue per ex. : jamai, jaune, Julian... (d z a 'm a i), ('d z a u n e), (d z y 'l i a n)
(t) en Auvèrnha per ex. : jamai, jaune, Julian... (t a 'm a i), ('t a u n e), (t y 'l i a n)
lh se pronóncia (l) en finala de mot : trabalh, solelh, estervelh... (t r a 'b a l), (s u 'l e l), (e s t e r 'v e l)
(lh) banhada davant una vocala : trabalhar, se solelhar (t r a b a 'l i a :), (s e s u l e 'l i a :)
se pronóncia pas dins d'unes airals : trabalhar, se solelhar... (t r a b a 'i a :), (s e s u l e 'i a :)
nh se pronóncia (n) en finala de mot : cunh, besonh... (k y n), (b e 'z u n)
(nh) banhada davant una vocala : cunhar, besonhar... (k y 'n i a :), (b e z u 'n i a :)
v se pronóncia (b) pertot en occitan central : vin, vinha, violeta, vitamina...
(b i), ('b i n h a), (b i u 'l e t ɔ), (b i t a 'm i n ɔ)
se pronóncia (v) en Provença e dins los parlars occitans septentrionals
(v i), ('v i n h a), (v i u 'l e t ɔ), (v i t a m i n ɔ)
m finala se pronóncia sovent (n) : lum, fum, mesclum... (l y n), (f y n), (m e s 'k l y n)
n finala tomba plan sovent : fin, moton, poton, carton... (f i), (m u 't u), (p u 't u), (k a r 't u)
n se pronóncia pas dins enfant, encens, pensament, confessar, conflar, convidar, conselh, consí, consol, aconsomit :
(e 'f a n), (e n 's e s / e 's e s), (p e s ɔ 'm e n), (k u f e 's a), (k u 'f l a), (k u b i 'd a), (k u 's e l), (k u 's i)
(k ɔ n 's u l), (a k u s u 'm i t)
r finala tomba totjorn dins los infinitius : aimar, finir, morir, partir... (a i 'm a :), (f i 'n i :), (m u 'r i :), (p a 't i :)
sovent dins los autres cases : darièr, carretèr, professor... (d a 'r r i ɛ), (k a r r e 't i ɛ), (p r u f e 's u :)
mas pas totjorn : clar, mar, pur, dur, madur... (k l a r), (m a r), (p y r), (d y r), (m a 'd y r)
s entre doas vocalas a lèumens lo son z : cosin, sason, risiá, véser, lusir... (k u 'z i), (s a 'z u), (r i 'z i ɔ), ('b e z e)
(l y 'z i :); (levat dins d'unes compausats soudats) : entresenha, entresec, aigasehada... (e n t r e 's e n i ɔ), (e n t r e 's e k), (a i g a s e 'n i a d ɔ)...
(Es de notar que la S occitana es totjorn sorda, pas jamai aguda)
t final tomba sovent après n : vent, front, tristament... (b e n), (f r u n), (t r i s t ɔ 'm e n)
l davant una altra consonanta se pòt mudar en u : talpa o taupa, calças o caúças...
(t a l p ɔ) o ('t a u p ɔ), ('k a l s ɔ s) o ('k a u s ɔ s)